

OODI ONANIALLE

TEKSTI PEKKA VAHVANEN

Hämärässä peräkammarissa se tapahtui ensimmäisen kerran. Olin kuusivuotiaana selällemäsi *Hy-my*-lehteä, jota tuskin osasin lukea.

Lehdessä esiteltiin usean kuvan voimin eksoottista tanssijaa **Ana Leppää**. Tästä entisen työministerin **Urpo Leppäsen** kuubalaissyntyisestä vaimosta en nyt sytyisi, mutta kuusivuotiaana tilanne oli toinen. Aloin kosketella itseäni ja tunsin jotain mullistavaa.

ITSETYYDYTYKSEN ei ehkä pitäisi alkaa niin aikaisin, mutta minulla se alkoi. Kuvittelin olevani ensimmäinen, joka oli löytänyt tämän ilon.

Samalla pelkäsin, mitä kaikkea keksinnöstäni voisi seurata.

Lähinnä uskoin, että kuolemaa. Aluksi ajattelin saavani syntini seurauksena aidsin – taudin, josta olin kuullut tv-uutisissa. Kuvittelin tekoni johtavan lisäksi lapsettomuuteen.

Yhdeksänvuotiaana opin *Suosi-kin* Bees & Honey -palstalta, että tämä ”omaan kehoon tutustuminen” on seksin muoto, jolla nimenomaan säästyy sukupuolitaudeilta. Muutama vuosi sitten kävin luovuttamassa spermaa ja tulin isäksi itsetyydytyksellä. Pelot osoittautuivat vääriksi.

YKSI IHMISELÄMÄN merkittävimmistä löydöistä, itsetyydytys, ei ole vain kasvamisriitti. Siinä missä suomalaisten yhdyntöjen määrä on viime vuosina vähentynyt, itsetyydytyksen osuus on selvästi ja johdonmukaisesti kasvanut – niin yksin kuin parisuhteessakin elävien keskuudessa.

Oletettavaa on, että pornografisten aineistojen helpompi saatavuus on vaikuttanut itsetyydytyksen suosion kasvuun.

Pornografia ja itsetyydytys ovat aina kiistattua liittyneet toisiinsa, korostaa Turun yliopiston mediatutkimuksen professori **Susanna Paasonen**.

PAASONEN JOHTAA suomalaisiin pornomuistoihin ja mediahistoriaan keskittyvää tutkimushanketta.

Viime vuonna hanke keräsi yhdessä Suomen Kirjallisuuden Seuran (SKS) kanssa suomalaisten kokemuksia pornosta. *Siinä oli hämähäkki värinpäin* -keruun kirjoituksista ilmenee, kuinka eri tavoilla pornografia on ymmärretty.

Joillekin se on ollut kirjallista kulttuuria, eloisa sukupuolisen kanssakäymisen kuvausta. Se on saattanut olla suhteellisen viattomia kuvia: Anttilan postimyyntikuvaston alusvaatesivut ovat klassinen esimerkki varhaisesta pornokemuksesta.

NYKYÄÄN PORNO nähdään yhä useammin kuvalliseksi tai audiovisuaaliseksi sukupuoliaktin eksplisiittiseksi kuvaa-

miseksi. Teknologian kehitys on merkittävästi lisännyt tämän kovan pornon saatavuutta ja asennoitumistamme siihen.

R-kioskilta pornovideon hakeminen on aina vaatinut erityistä rohkeutta. Kun kaikki on saatavilla internetistä, pornoon liittynyt julkisen häpeän kulttuuri on vähentynyt.

SUOMALAISISTA miehistä yli 80 prosenttia ja naisista noin puolet pitää pornografian katselua hyvin kiihottavana. Tiedot ilmenevät suomalaista seksiä eri vuosikymmeninä kartoittavasta Finnsex-tutkimuksesta, joka toteutettiin viimeksi 2007.

Finnsex-tutkimuksen mukaan 18–24-vuotiaista miehistä noin 70 prosenttia harrastaa itsetyydytystä viikoittain ja 85 prosenttia kuukausittain. Nuorilla naisilla samat luvut ovat 33 ja 59. Lähes 40 prosenttia yli 65-vuotiaista miehistä on harrastanut itsetyydytystä viimeisen kuukauden aikana.

Suomalaisten yhdyntöjen määrä on viime vuosina vähentynyt ja itsetyydytyksen osuus selvästi kasvanut.

HUOMIONARVOISINTA on kuitenkin parisuhteessa olevien itsetyydytyksen merkittävä lisääntyminen. Nuorista naimisissa olevista miehistä itsetyydytystä edellisen viikon aikana on harrastanut 61 prosenttia. Luku on lähes kaksinkertaistunut vuoden 1992 kyselyyn verrattuna.

Nuorista avo- tai avioliitossa elävistä naisista joka toinen on harrastanut itsetyydytystä viimeisen kuukauden aikana. Viidessätoista vuodesta (1992–2007) itsetyydytystä tällä säännöllisyydellä harrastaviksi ilmoittautuvien nuorten naisten määrä oli kaksinkertaistunut, keski-ikäisten kolminkertaistunut – ja avioliitossa elävien kuusinkertaistunut.

SAMALLA YHDYNTÖJEN määrä on vähentynyt varsinkin elämänavaiheissa, jota Väestöliiton tutkimusprofessori **Osmo Kontula** kutsuu ”ruuhkavuosiksi”. Kun työ ja lapset vievät enemmän aikaa ja energiaa, seksin harrastaminen itsensä kanssa tarjoaa helpoimman tien: ei tarvitse ajatella, mitä toinen mieltii, kuinka hyvin itse suorittuu tai kuka saa orgasmin.

Kontula kertoo, että aikaisemmin pornon katsominen ja itsetyydytys koettiin

jonkinasteiseksi pettämiseksi. Nykyään se on yhä harvemmin riidan aihe.

Hän uskoo, että samalla kun fantasiat ja itsetyydytys tarjoavat vaihtoehtoisen väylän seksuaalisuuden toteuttamiselle parisuhteessa, myös tarve pettämälle pienenee. Viime vuosina suomalaisten uskottomuus on vähentynyt.

PORNON SUURKULUTTAJANA olen kuitenkin huolissani pornon katsomisen potentiaalisista haittavaikutuksista.

Porno liittyy yhä kiinteämmin varsinkin miehen seksuaaliseen kasvamiseen. Vaarana on, että tottuminen sen tuottamaan voimakkaaseen visuaaliseen ilotulituksesta tekee tavallisesta seksikumuksesta tylsän. *Sinkkuelämä*-sarjan roolihaamo, joka ei halunnut rakastella ilman samanaikaista pornovideoiden katsomista, voi olla pelottavan lähellä pornolla kyllästetyn miehen sielunmaismaa.

Seksiäiheisiin erikoistunut amerikkalainen radiopersoonan **Howard Stern** väittää, että parhaiden seksinukkejen kanssa seksi on parempaa kuin naisen kanssa. Jotkut naiset väittävät, että parhaille hieromasauvoille ei kukaan mies pärjää.

ONKO VAARANA, että teknologia-avusteista itsetyydytyksestä tulisi seksuaalisesti nautinnollisempaa kuin kahden ihmisen herkästä hetkestä? Eikö ole ahdistavaa tietää, että rakastellessaan kumppani ajattelee yhä useammin pornokuvastoja – tai hieromasauvan yllertaisuutta?

Susanna Paasonen painottaa, että porno voi olla myös parisuhdetta koossa pitävä voima. Hän nostaa esiin 40 vuotta naimisissa olleen pariskunnan, joka kirjoitti SKS:n aineistonkeruuseen.

– Pari kertoo, että heillä on toisistaan poikkeavat pornomieltymykset. Erilaisista fantasiaistiaan huolimatta he tykkäävät puhata yhdessä. Pariskunta kokee, että kiitos pornon, rakkautta ja hellyyttä riittää yhä.

SAMALLA ON kuitenkin vaikeaa ajatella, ettei kehitys vähentäisi pariskuntien aitoa seksuaalista läsnäoloa ja toisen kohtaamista. Kulttuurimme luo koko ajan käsitystä siitä, että jossain muualla on jotain parempaa.

Paasonen mukaan porno ei ole ainoa, joka tähän syylistyy.

– Esimerkiksi romanttisissa komedioissa vääristellään vielä enemmän parisuhdetta: uskotellaan, että toisen ihmisen saatu elämästä katoavat ongelmat ja kaikki on mahdollista.

KUINKA PITKÄLLE autonomisen seksin korostumisen trendi voi jatkua?

Tietokirjailija **David Levy** on esittänyt teoksessaan *Love and Sex with Robots*, että lähivuosikymmeninä monet harrastavat seksiä jopa mieluummin robotin kuin ihmisen kanssa.

Kehittyneen tekoälyn ansiosta robotit pystyvät käymään uskottavasti keskustelua vaila turhia oikutteluja. Ne olisivat myös ulkonäöltään haultavimpien ihmisten näköisiä. Eikä niillä koskaan sarkisi päätä.

Myös virtuaaliohjelmissa teknologiat voivat laajentaa autonomisen seksin aluetta. Tulevaisuudentutkija **Ian Pearsonin** visiossa vuoteen 2030 mennessä erilaiset sensorit ovat niin kehittyneitä, että seksuaalista mielihyvää ja seksuaalisia kokemuksia pystytään simuloimaan hyvin todentuntuisesti.

JAKSAVATKO ihmiset enää vaivautua monimutkaisiin soidimmiin, jos tyydyttävää seksiä saa vaivattomasti? Mikäli ihmisistä tulee seksuaalisesti omavaraista, onko enää syytä yrittää päteä vastakkaisen sukupuolen silmissä?

**NÄKÖKULMA:
ONKO
ITSETYYDYTYKSESSÄ
SEKSI
TULEVAISUUS?**

Seksi toisen ihmisen kanssa sisältää kuitenkin sellaisia jännitteitä ja spontaaneja piirteitä, jotka tekevät siitä vetoimaisen vaihtoehdon jatkossakin. Parisuhteessa on myös paljon sellaista, jota ei kylmästä kateenvetämisestä tai robottisesta tä saa. Ihminen on ihmisseläinen.

– Kaipaamme parisuhteesta myös ihmistä, jonka kanssa jaetaan asioita, jonka kanssa voi nukkua yhdessä. Kaipaamme romantiikkaa, joka parisuhteeseen liittyy, Kontula korostaa.

– On yhdentekevää, harrastavatko ihmiset seksiä keskenään vai itsetyydytystä, kunhan ovat onnellisia, Paasonen sanoo.

SIGMUND FREUD jakoi seksuaalisuuden aistillisuuteen ja hellyyteen, jotka varsinkin miehellä ovat vaikeasti täysin yhdistettävissä. Vaikutaisi siltä, että nämä tarpeet ovat entistä enemmän eriytyneissä toisistaan.

Ihmisellä on ennennäkemättömän paljon tapoja toteuttaa seksuaalisuuttaan. Siksi parisuhde on ehkä ohittanut parhaat vuotensa seksuaalisen läsnäolon tilana.

Samalla itsetyydytys on noussut peräkammarin hikiestä hinkkauksesta seksuaalisuuden keskiöön. ■

JAANA KAUTTO

TENTTI

Kuka perheessänne kokoaa Ikean kalusteet, Lena Herder?

Huonekaluketju Ikean uudeksi Suomen-maajohtajaksi on nimetty **Lena Herder**, 53. Herder aloitti uransa Ikeassa 17-vuotiaana, jolloin hän toimi vastaperustetun yhtiön Malmön liikkeen lasten nurkkausten hoitajana.

Malmöläissyntyinen Herder asuu Helsingissä aviomiehensä **Ulf**in kanssa. Heillä on kolme lasta, **Tobias**, 33, **Malin**, 30, ja **Philip**, 25. Lapsenlapsi **Hamilton** on 3-vuotias.

Kuka perheessänne kokoaa Ikean kalusteet?

– Kaikki meistä! Rehellisesti sanottuna en itse rakasta sitä, mutta teen sitä silti! Kaikki lapsemme ovat syntyneet ja kasvaneet jatkuvan Ikea-kokoamisen keskellä. Todelliset mestari-kokoajat ovat mieheni Ulf ja poikamme Philip.

Onko huonekalujen kokoaminen miehesi mielestä helppoa ja hauskaa?

– Hän rakastaa sitä. Luulen, että se antaa potkua hänen persoonansa miehelle puolelle. Hän on hyvin käytännöllinen ja ymmärtää, että kokoamisohjeet on tehty noudatettaviksi. Se saattaa olla syynä siihen, että hän onnistuu aina. Itse kokoon ilman ohjetta, mikä joskus onnistuu ja joskus taas ei. Hävettää – minun pitäisi tietää paremmin!

Kutsuisitteko omissa perheessänne esimerkiksi tuolia nimellä Börje tai Stig?

– Totta kai kutsuisimme, eivätkö kaikki kutsuisi?

Onko mahdollista elää onnellista lapsuutta ilman Ikea-kalustettua lastenhuonetta?

– Se on toki mahdollista, mutta miksi riskerata mitään? Vakavasti ottaen, tietenkin lapset tarvitsevat rakkautta ja huomiota, eivät leluja ja tavaroita. Oma olohuoneemme on kuitenkin vuodesta täytynyt Duktig-leluista ja kalusteista pienen pojanpoikamme ansiosta.

Ikean mallihuoneet ovat aina siistejä ja järjestyksessä. Miksi oma makuuhuoneeni ei muistuta sellaista lainkaan?

– Saattaa olla, että tarvitsit hyviä säilytysratkaisuja. Soita minulle, niin voin auttaa ideoilla. Vai onko huoneesi sellainen kuin itse haluat tunteaksesi olosi mukavaksi? Silloin pidä se ennallaan!

Miksi pitää ostaa lisää tavaraa Ikeasta, vaikka kotimme ovat jo valmiiksi täynnä tavaraa?

– Ei pidä ostaa lisää tavaraa, jos koti on jo täynnä tavaraa. Itse yritän aina löytää uuden kodin vanhoille tavaroille ennen uusien ostamista. Meillä esimerkiksi kaksi Klippan-sohvaa on kiertänyt ympäröinsä 20 vuotta. Ne ovat olleet lasten tv-huoneessa, poikamme ensimmäisessä asunnossa, siskontyttäreni ensiasunnossa ja kesäasunnollamme. Viime vuona lahjoitimme ne hyväntekeväisyteen.

Montako Ikean lihapullaa pystyt syömään kerralla?

– Vain yhden kerrallaan, luulin! Pidän kyllä lihapullista, mutta lohi on vielä mieltuisampaa.

Hevoslihaa pidetään harvinaisena herkkuna. Mitä vikaa on sen käyttämisessä lihapulliin?

– Hevoslihan käyttämisessä ei ole mitään väärää, kunhan se on ilmoitettu. Jos sitä taas ei ole ilmoitettu, sen käyttö on täysin väärin.

Solsidan on huippusuosituu tv-sarja Pohanlahden molemmiin puolin. Mikä on suosikkihahmosi sarjassa?

– Sen täytyy olla Anna. Hän on maanläheinen ja suorapuheinen eikä yhtä paljon statuksen ja arvovallan perään kuin muut. Hän osaa myös nauraa itselleen. Pidän hahmosta hyvin paljon!

Mihin suunnittelette seuraavia Ikean tavarataloja Suomessa?

– On vaikeaa ennustaa, montako Ike-

JAKKE NIKKARINEN